

program

Efterår
2012

KOLDING FOLKEUNIVERSITET

Åbningsforelæsning	3
Historie og samfund	4
Kunst og kultur	8
Litteratur, filosofi og religion	11
Psykologi og sundhed	13

FOLKEUNIVERSITETET I KOLDING

Sekretariat - Kolding

By- og Udviklingsforvaltningen
Rikke Winther Revsholm
Nytorv 11
6000 Kolding
Tlf. 79 79 10 03
Mail: folkeuniversitetet@kolding.dk
www.kolding.dk/folkeuniversitet

Styrelsen i Kolding

Jette Olsen, formand (Syddansk Universitet),
John Rasmussen, næstformand (Koldinghus – Forening af
slægtsforskere),
Mogens Rostgaard Nissen (Syddansk Universitet),
Karin Esmann Knudsen (Syddansk Universitet)
Kirsten Pedersen (Trapholt),
Lars Kristiansen (Koldingbibliotekerne)
Nanna Ebert (Koldinghus)
Kenneth Osborg, suppleant (Kolding Venskabsforening)
Dorthe Thorning, suppleant (Fiberline Composites A/S)

Alle kan henvende sig til styrelsen med ideer til forelæsnings-
og kurser.

Sekretariat – Odense

Folkeuniversitetet i Odense
Syddansk Universitet
Campusvej 55
5230 Odense M
Tlf. 6550 2772
Mail: fu@fuo.sdu.dk
www.fuodense.dk

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Folkeuniversitetet er for alle! Der kræves ingen særlige forudsætninger for at deltage i undervisningen, alle med lyst og interesse er velkomne, og der tages ingen eksamen. Formålet med Folkeuniversitetet er at udbrede kendskabet til forskningens metoder, teorier og resultater, og vi tilbyder en bred vifte af kurser og forelæsnings, som varetages af undervisere, der er tilknyttet universitetet og andre højere læreanstalter.

HVOR?

Undervisningen afholdes på

- Syddansk Universitet, Engstien 1, Kolding
- KUC, Ågade 27, Kolding
- Trapholt, Æblehaven 23, Kolding
- Kolding Bibliotek, Slotssøvejen 4, Kolding
- Nicolai Biograf og Café, Skolegade 2A, Kolding
- Sct. Jørgens Gård, Hospitalsgade 4, Kolding

TILMELDING og BETALING

Hold på Syddansk Universitet:

Ved alle hold, der afholdes på Syddansk Universitet, skal tilmelding og betaling ske til Folkeuniversitetet i Odense: via webbutik på hjemmeside www.fuodense.dk. Du kan også kontakte os på mail: fu@fuo.sdu.dk eller tlf. 6550 2772. Ønsker du at betale med dankort via telefon eller modtage et indbetalingskort opkræves 15 kr. i gebyr.

Betaling skal ske senest 8 dage fra tilmelding. Tilmeldingsfrist: 10 dage før kursusstart. Hvis fristen er overskredet, ring til kontoret og spørg efter ledige pladser. Ved hold, hvor bøger ikke er inkluderet, ydes studenterrabat på 50% af deltagergebyret til fuldtidsstuderende på Statens Uddannelsesstøtte, som kan fremvise gyldigt studiekort. Du kan på forhånd betale for enkelte forelæsnings i en række, men kun ved udvalgte hold er det muligt at betale i døren. Forhør dig om dørsalg via mail eller telefon. Med mindre andet er angivet er prisen for en enkelt forelæsning normalt 125 kr. Forbehold for prisændringer.

Andre hold i Kolding:

Se tilmeldingsoplysninger og priser ved de enkelte hold.

FRAMELDING

Hold på Syddansk Universitet:

Ved framelding senest 10 dage før kursusstart returnerer vi det indbetalte beløb fratrukket 70 kr. i ekspeditionsgebyr. Ved senere framelding foretages ikke tilbagebetaling.

Andre hold i Kolding:

Forhør dig hos den lokale arrangør.

VS

Åbningsforelæsning

Four more years?: Barack Obama og udfordringen i 2012

ÅBNINGSFORELÆSNING VED LEKTOR, PH.D. NIELS BJERRE-POULSEN,
CENTER FOR AMERIKANSKE STUDIER, SYDDANSK UNIVERSITET.

Da Barack Obama blev valgt til USA's præsident i november 2008, indgød det håb og optimisme hos millioner af almindelige amerikanere. 4 år efter er mange af de store forbedringer Obama lovede udeblevet og økonomien skranter fortsat. Selvom Obama har fået gennemført mange forbedringer, f.eks. offentlig sygeforsikring, afskaffelse af diskrimination af homoseksuelle i militæret og sikring af løse atomvåben rundt omkring i verden mv., kan den fortsat svage økonomi og høje arbejdsløshed få store konsekvenser for ham ved præsidentvalget i november 2012. Spørgsmålet er om Obama kan overbevise amerikanerne om, at han skal have yderligere fire år i Det Hvide Hus? Niels Bjerre-Poulsen tager temperaturen på det kommende præsidentvalg i USA og giver en status på, hvordan situationen er lige nu – 3 måneder før valget. Hvem vinder verdens mest magtfulde post? Demokraterne eller Republikanerne?

**Forelæsningen finder sted onsdag den 5. september 17.00-18.15.
Derefter mulighed for spørgsmål indtil 18.30.**

Folkeuniversitetet er efterfølgende vært ved at glas vin.

Sted: Auditoriet, Syddansk Universitet, Engstien 1, 6000 Kolding.

Pris for deltagelse: Kr. 50,-

**Hold: 12700. Tilmelding er nødvendig af hensyn til pladsen:
Tilmeld dig på: tlf. 6550 2772, fu@fuo.sdu.dk, www.fuodense.dk**

Retsopgøret efter besættelsen

TILRETTELAGT AF ARKIVAR, CAND.MAG. ANDREAS SKOV, ODENSE STADSARKIV.

Hold 12701 - Forelæsning

4 mandage: 24/9, 1/10, 8/10, 22/10 kl. 17.30-19.15.

Sted: Lokale 2.08 Syddansk Universitet i Kolding, ind. B. Pris: 400 kr.

Tilmelding: Folkeuniversitetet i Odense.

Fra den 5. maj til den 1. december 1945 blev ca. 40.000 mennesker arresteret i Danmark. Flertallet af arrestationerne blev foretaget af modstandsbevægelsen, der også var den ledende kraft i gennemførelsen af retsopgøret mod besættelsesmagten og dens danske samarbejdspartnere. Omkring 13.500 personer blev dømt efter det særlige straffelovs-tillæg, der blev vedtaget kort efter besættelsen. Dødsstraffen blev genindført, og 46 mænd blev henrettet i perioden 1946-50. Retsopgøret efter besættelsen er blevet kaldt for et juridisk galehus, hvor man dømte de "små fisk", mens man lod de store gå. Men andre er af den opfattelse, at retsopgøret ikke kunne gennemføres på en måde, der opfylder fredstidens krav – og det faktisk kunne være gået meget værre. I løbet af fire mandage dykker vi ned i forskellige aspekter i dette historiske opgør.

24/9: Retsopgøret efter besættelsen - baggrund, sigte og resultat

VED PROFESSOR, DR.PHIL. DITLEV TAMM, KØBENHAVNS UNIVERSITET.

1/10: Straffelejren. Fårhus, landssvigerne og retsopgøret

VED OVERINSPEKTØR, PH.D. HENRIK SKOV KRISTENSEN, FRØSLEVLEJRENS MUSEUM.

8/10: Kollaboration og retsopgør i Sydvestjylland

VED POST.DOC., PH.D. LULU ANNE HANSEN, SYDDANSK UNIVERSITET.

22/10: Opgøret med Gestapo på Fyn - nationalitetsfaktoren i retsopgøret

VED ARKIVAR, CAND.MAG. ANDREAS SKOV, ODENSE STADSARKIV.

Kongens kærlighed - royale elskerinder gennem 500 år

Hold 12702 - Forelæsning

5 mandage: 29/10, 5/11, 12/11, 19/11, 26/11 kl. 17.30-19.15.

Sted: Lokale 2.07 Syddansk Universitet i Kolding, ind. B. Pris: 500 kr.

Tilmelding: Folkeuniversitetet i Odense.

Til en konge hører en dronning. Men i mange århundrede hørte der også elskerinder, friller, horer og hustruer til venstre hånd med til en konges kærlighedsliv. Få indblik i historien gennem forholdet mellem kongen, hans elskerinder og deres samtid. Vi ser bl.a. nærmere på 1600-tallet gennem den grumme historie om Kirsten Munk, som fødte Christian 4. hele 12 børn, som hun alle tugtede og hadede, og efterfølgende gjorde hun kongen til hanrej. Vi vil også snuse til 1700-tallet og den sørgelige historie om Anna Sophie Reventlow, viet til venstre hånd til Frederik 4. Forelæsningerne er baseret på bøgerne "Til venstre hånd" (Michael Bregnsbo 2010, Gyldendal), "Danmarks konger og regenter" (Henning Dehn-Nielsen 2010, Frydenlund) og "Danske kongers friller og elskerinder" (Henning Dehn-Nielsen 2007, Holkenfeldt).

29/10: 1400-tallet: Kong Hans og Edele Jernskæg

VED FORFATTER OG KULTURHISTORIKER, CAND.PHIL. HENNING DEHN-NIELSEN.

5/11: 1500-tallet: Christian 2. og Dyveke

VED FORFATTER og kulturhistoriker, CAND. PHIL. HENNING DEHN-NIELSEN.

12/11: 1600-tallet: Christian 4. og Kirsten Munk

VED LEKTOR, PH.D. MICHAEL BREGNSBO, SYDDANSK UNIVERSITET.

19/11: 1700-tallet: Frederik 4. og Anna Sophie Reventlow

VED LEKTOR, PH.D. MICHAEL BREGNSBO, SYDDANSK UNIVERSITET.

26/11: 1800-tallet: Frederik 7. og Grevinde Danner

VED LEKTOR, PH.D. MICHAEL BREGNSBO, SYDDANSK UNIVERSITET.

Store dragedræbere - Beowulf, Sigurd og Sankt Mikael

TILRETTELAGT AF MAG.ART., PH.D. LISE GJEDSSØ BERTELSEN.

Hold 12703 - Forelæsning

Lørdag: 3/11 kl. 9.00-17.00.

Sted: Lokale 2.08, Syddansk Universitet, Kolding, indg. B. Pris: 500 kr.

Tilmelding: Folkeuniversitetet i Odense.

Ifølge myter og sagn har drager eksisteret fra tidernes morgen. Da guderne skabte verden, skulle grumme væsener overvindes, før menneskeheden kunne blive til.

I den kristne verden er det ofte djævelen selv i drageskikkelse, som skal bekæmpes.

I middelalderen finder vi dragemotivet f.eks. i det oldengelske heltekvad om Beowulf, i den germanske heltedigtning og den tyske Niebelungenlied samt i den nordiske Vølungesaga. I kunstens billedverden vil vi især koncentrere os om to af de store dragedræbere: Sigurd Fafnersbane af Vølungeslægten og Sankt Mikael. Forplejning: Kantinen er åben fra kl. 10.00-13.30.

Kl. 9.00: Velkommen og oversigt

VED MAG.ART., PH.D. LISE GJEDSSØ BERTELSEN.

Kl. 9.00-10.30: Drager i tidernes morgen

VED MAG.ART. ULLA RALD.

Kl. 10.30-10.45: Kaffepause

Kl. 10.45-13.15: Sigurd Fafnersbane, sagnhelt i kristen kunst og Sankt Mikael, dragedræber mm.

VED MAG.ART., PH.D. LISE GJEDSSØ BERTELSEN.

13.15 – 13.45: Frokostpause**13.45-15.15: Kongebefrieren Beowulf**

VED CAND.MAG. JAN CARLSEN.

15.15-15.30: Kaffepause**15.30-17.00: Niebelungenlied, Völsungesagaen og Sigurdmotivet**VED LEKTOR, PH.D. MICHAEL LERCHE
NIELSEN, KØBENHAVNS UNIVERSITET.**Danmarks Historie****Hold 12704 - Forelæsning**

8 onsdage: 3/10, 10/10, 24/10, 31/10, 7/11, 14/11, 21/11, 28/11 kl.19.00-20.45.
Sted: Lokale 2.05, Syddansk Universitet i Kolding, indg. B. Pris: 800 kr.
Tilmelding: Folkeuniversitetet i Odense.

Få enten genopfrisket din viden om Danmarks historie eller start her. Dette er en koncentreret fortælling om, hvordan og hvorfor, Danmark kom til at se ud, som det gør. 8 forskere med styr på historien og overblikket i orden giver et billede af, hvordan det danske samfund har udviklet sig de seneste ca. 1000 år. Hør om vikingetid, middelalder, renæssance, enevælden, århundredet hvor Danmark blev til Danmark, krigene, Danmark under den kolde krig og dansk udenrigspolitik fra den kolde krig til i dag.

3/10: VikingetidenVED EKSTERN LEKTOR, PH.D. LASSE C.A.
SONNE, KØBENHAVNS UNIVERSITET.**10/10: Middelalderen**

VED CAND.MAG. NIKOLAJ SLOT SIMONSEN.

24/10: RenæssancenVED LEKTOR, PH.D. LARS BISGAARD,
SYDDANSK UNIVERSITET.**31/10: Enevældens Danmark**VED LEKTOR, PH.D. MICHAEL BREGNSBO,
SYDDANSK UNIVERSITET.**7/11: Århundredet hvor Danmark blev til Danmark**VED PROFESSOR, DR.PHIL. KNUD J.V.
JESPERSEN, SYDDANSK UNIVERSITET.**14/11: Fra krig over kriser til krig**VED LEKTOR, PH.D. NIELS WIUM OLESEN,
AARHUS UNIVERSITET.**21/11: Åbning mod vest****– Danmark under den Kolde Krig**VED LEKTOR, PH.D. KRISTINE MIDTGAARD,
SYDDANSK UNIVERSITET.**28/11: Dansk Udenrigspolitik fra den kolde krig til i dag**VED LEKTOR, PH.D. JENS RINGSMOSE,
SYDDANSK UNIVERSITET.**EU – ABC**TILRETTELAGT AF LEKTOR, CAND.SCIENT.
POL. ERIK BOEL, LANDSFORMAND FOR
EUROPABEVÆGELSEN.**Hold 12705 – Forelæsning**3 mandage: 24/9, 1/10, 8/10
kl. 19.00-20.45.Sted: Lokale 2.06, Syddansk Universitet,
Kolding, indgang B. Pris: 300 kr.
Tilmelding: Folkeuniversitetet i Odense.

Når det gælder EU, har man diskuteret indpakningspapiret snarere end hvad der rent faktisk er inde i pakken. Men uanset om man kan lide det eller ej, vil EU også fremover påvirke Danmark. Vi går bag om EU-dynamikken og sætter den ind i den bredere sammenhæng og det længere tidsperspektiv. Vi stiller skarpt på dilemmaer, muligheder og begrænsninger for Danmark i Europa. Forelæserne henvender sig først og fremmest til de, der gerne vil vide mere og have muligheden for at blive klædt på til Europadebatten – med oplysning om visioner og ideer – men også om EU's rolle i

vores hverdag. Forløbet sætter bl.a. fokus på spørgsmål som: Eksisterer Europa? Hvad er europæisk identitet? Hvor går grænserne for Europa (udvidelserne), Institutionerne - hvem bestemmer? Hvad er målet: Fædrelandenes Europa? Europas Forenede Stater? Det sociale Europa: miljø, klima, ligestilling og arbejds-markedspolitik.

24/9: Europa - Baggrunden og historienVED PROFESSOR, MAG.ART., PH.D. UFFE
ØSTERGAARD, COPENHAGEN BUSINESS
SCHOOL.**1/10: Institutionerne - hvem bestemmer?**VED LEKTOR, CAND.SCIENT.POL.
ERIK BOEL, LANDSFORMAND FOR
EUROPABEVÆGELSEN.**8/10: Det sociale Europa**VED LEKTOR, CAND.SCIENT.POL.
ERIK BOEL, LANDSFORMAND FOR
EUROPABEVÆGELSEN.**Rom - historie, kunst og kultur fra antikken til barokken**TILRETTELAGT AF CAND.SCIENT. CARSTEN
CRAMON.**Hold 12706 – Forelæsning**5 tirsdage: 4/9, 11/9, 18/9, 25/9, 2/10
kl. 17.00-18.45.Sted: Lokale 2.08, Syddansk Universitet i
Kolding, indg. B. Pris: 500 kr.
Tilmelding: Folkeuniversitetet i Odense.

Rom er som bekendt både en spillevende storby og et veritabelt museum for kunst og kultur gennem næsten 3000 år. Da kejser Konstantin i år 330 flyttede sin residens til Konstantinopel, ophørte Rom med at være Det romerske Imperiums hovedstad; men til gengæld fortsatte den med at være pavens by og dermed kirkelig hovedstad for størstedelen af kristenheden, hvad byen som bekendt er endnu den dag i dag. For kunst og arkitektur har Rom været toneangivende navnlig i dele af middelalderen i højrenæssancen og i barokken. Forelæsningsrækken præsenterer en række centrale temaer og monumenter fra forskellige perioder, og det er intentionen hermed at opnå såvel et historisk overblik som fordybelse i udvalgte værker.

4/9: Rom i antikkenVED LEKTOR, MAG.ART. BIRTE POULSEN,
AARHUS UNIVERSITET.

11/9: Fra synagoger og torve over huskirker til særlige kirkebygninger

VED PROFESSOR EMERITUS PER BILDE, AARHUS UNIVERSITET.

18/9: Rom i middelalderen - fra Kejser Konstantin den Store til "det babyloniske fangenskab i Avignon"

VED LEKTOR, MAG.ART. HANS JØRGEN FREDRIKSEN, AARHUS UNIVERSITET.

25/9: Romersk barok

VED LEKTOR, MAG.ART. MOGENS NYKJÆR, AARHUS UNIVERSITET.

2/10: Cosmatiske gulvmosaikker i Roms kirker i matematisk belysning

VED CAND.SCIENT. CARSTEN CRAMON.

Berlin som Europas prisme

TILRETTELAGT AF BA CLAUS CHRISTOFFERSEN.

Hold 12707 – Forelæsning

5 onsdage: 24/10, 31/10, 7/11, 14/11, 21/11 kl. 17.00-18.45.

Sted: Lokale 1.74, Syddansk Universitet Kolding, indg. B. Pris: 500 kr.

Tilmelding: Folkeuniversitetet i Odense.

Gennem de sidste 200 år har Berlin fungeret som seismograf for de kulturelle bevægelser i Europa. I begyndelsen af 1800-tallet kommer Berlin for alvor på Europakortet med tænkere som Fichte, Humboldt og Hegel. Senere bliver Berlin centrum for Kejserriget og med Bismarck industrialiseringens og arbejderbevægelsens by. I det 20. århundrede er Berlin først avantgardens by i de brølende 20'ere for umiddelbart efter at blive hovedstad i Det Tredje Rige og med nazismens nederlag brændpunktet i øst-vest-konflikten. Med genforeningen har Berlin

atter indtaget sin rolle som Europas kulturelle centrum. Vi inviterer på en idéhistorisk rejse fra 1800-tallets Berlin frem til i dag.

24/10: Folk og dannelse - Humboldts Berlin

VED BA CLAUS CHRISTOFFERSEN.

31/10: Kejsertidens Berlin - storhed og fald

VED BA CLAUS CHRISTOFFERSEN.

7/11: 20'ernes Berlin - storby og avantgarde

VED VICEDIREKTØR KIRSTEN FLAGSTAD, DANMARKS TEKNISKE UNIVERSITET.

14/11: Det Tredje Riges Berlin - ideologi og arkitektur

VED LEKTOR, CAND.MAG. KARL CHRISTIAN LAMMERS, KØBENHAVNS UNIVERSITET.

21/11: Berlin i dag - fra delt by til europæisk hovedstad

VED PH.D. HENRIK STAMPE LUND.

Barcelona og Catalonien

VED CAND.MAG. KASPER CHRISTIANSEN.

Hold 12708 - Forelæsning

Mandag: 12/11 kl. 16.30-21.30.

Sted: Lokale 2.08, Syddansk Universitet, Kolding, indg. B. Pris: 450 kr. inkl. sandwich/vand/kaffe/kage.

Tilmelding: Folkeuniversitetet i Odense.

Barcelona er en kulturel smeltedigel med et bredt tilbud inden for musik, kunst, teater, mode, arkitektur og gastronomi. I løbet af de sidste år har byen udviklet sig voldsomt. Siden De Olympiske Lege, der satte Barcelona på verdenskortet og betød en forbedring af byens infrastruktur og opførelsen af nye bygninger til kultur og kunst, har projekter som kulturfestivalen Forum 2004 ført udviklingen videre. Men på trods af den rivende udvikling skæres båndene til fortiden ikke over. Catalanerne er historisk bevidste og forsøger at integrere historien i nutidens arkitektur, byplanlægning og politik. Forelæsningen giver et overblik over Barcelonas kulturhistorie og introducerer til nogle af de mange kulturelle tilbud, der møder den besøgende. Der vil bl.a. blive fokuseret på Antoni Gaudí, Joan Miró og Pablo Picasso, romanerne "Vindens Skygge" og "Havets Katedral" samt moderne arkitektur af Jean Nouvel og Santiago Calatrava.

Privat investering i obligationer og aktier – skal, skal ikke

VED LEKTOR, PH.D. NIELS ERIK HOLM NANNERUP, SYDDANSK UNIVERSITET.

Hold 12709 - Forelæsning

2 mandage: 1/10, 8/10 kl. 18.30-20.15.

Sted: Lokale 2.07, Syddansk Universitet, Kolding, indg. B. Pris: 200 kr.

Tilmelding: Folkeuniversitetet i Odense.

Forelæsningerne ser på emnet investering i værdipapirer fra et privatøkonomisk perspektiv med naturligt fokus på obligationer og aktier. I forhold til den viden man opnår om emnet via rådgivere og de daglige medier, formidles her en dybere og mere saglig forståelse af, hvilke faktorer, der er afgørende for prisdannelse og afkast på kapitalmarkederne. I første del betragtes forskellige obligationstyper, hvor kurs, effektiv rente, og forventet afkast gennemgås. Endvidere betragtes aktiemarkedet, hvor afkast og risiko sammenholdes med de tilsvarende størrelser på obligationsmarkedet. I anden del kigger vi på den private investor, der bliver udsat for et væld af investeringsmuligheder og tilbud om køb af finansielle redskaber fra banker, børsrådgivere, etc. Vi betragter mangfoldigheden af finansielle nyheder fra medierne, der frister til køb og salg fra porteføljen, og vi vurderer på et sagligt grundlag, hvordan man bør forholde sig til den finansielle jungle. Se mere information om hver forelæsning på www.fuodense.dk.

1/10: Investering i obligationer og aktier

8/10: Valg af strategi og risiko - faldgruber for private investorer

Forelæsninger ved Koldinghus – Forening af Slægtsforskere
Tilmelding til John Rasmussen, ”Koldinghus – Forening af Slægtsforskere”, Kobbelskoven 10, 6000 Kolding, tlf.: 7553 4955, mail grejo@stofanet.dk

Kvindfolk og fattigfolk på landet ca. 1850

VED HISTORIKER, PH.D. AGNETE BIRGER MADSEN.

Tirsdag: 4/9 kl. 19.00-22.00.
 Sted: KUC, Ågade 27, 6000 Kolding. Pris: 50 kr. Medlemmer af Koldinghus – Forening af Slægtsforskere: Gratis.

Forholdene for de forladte koner og ugifte mødre. Spinde-, sy- og vævekonerene på landet. En af disse kvinder skrev gentagne gange til amtmanden. Disse breve er med til at belyse hendes vilkår. Andre kilder er fattigprotokoller, faderskabsager og politi-protokoller.

Kærlighed på herregården – herregården som ægteskabsmarked

VED MUSEUMSFORMIDLER, CAND.MAG. STINE LUCIA RASMUSSEN.

Tirsdag 6/11 kl. 19.00-22.00.
 Sted: KUC, Ågade 27, 6000 Kolding. Pris: 50 kr. Medlemmer af Koldinghus – Forening af Slægtsforskere: Gratis.

Danske herregårde var i generationer nogle af landets største arbejdspladser. Herregårdene opslugede mange af de unge på landet, som her fandt et fællesskab, som de ikke havde derhjemme, og for mange blev herregårde en livsstil.

En speget forsørgelsessag

VED LOKALARKIVAR, CAND.MAG. JYTTE SKAANING.

Tirsdag: 4/12 kl. 19.00-22.00.
 Sted: KUC, Ågade 27, 6000 Kolding. Pris: 50 kr. Medlemmer af Koldinghus – Forening af Slægtsforskere: Gratis.

Vi følger Ane Kristine Jørgensens liv og levned 1834-? og går i hendes arkivspor. I juni 1853 indlægges A.K. Jørgensen febersyg på Odense Fattiggårds sygestue. Udgifterne til ophold og medicin afholdes af fattigkommissionen, som bagefter søger refusion hos hendes forsørgelseskommune. Men hvor er hun forsørgelsesberettiget? Vi følger sagen gennem amts-, kommune- og præstearkiver. Undervejs bliver hun tiltalt for bedrageri og senere tyveri af et søvlommeur og idømmes 1 års tugthus. Retssagerne gennemgås, og vi forsøger at følge hendes videre spor. Hvordan endte hendes dage?

Folkeminder og dagliglivets kultur

VED HISTORIKER, MUSIKHISTORIKER OG SENIORFORSKER VED DANSK FOLKEMINDESAMLING, DET KGL. BIBLIOTEK JENS HENRIK KOUDAL.

Tirsdag: 8/1 2013 kl. 19.00-22.00.
 Sted: KUC, Ågade 27, 6000 Kolding. Pris: 50 kr. Medlemmer af Koldinghus – Forening af Slægtsforskere: Gratis.

Foredraget vil belyse ideerne bag statsinstitutionen Dansk Folkemindesamling og give eksempler på, hvordan det indsamlede materiale belyser menigmands kultur. Koudal vil fremdrage sang, musik og dagbøger. Blandt andet vil han fortælle om arbejdet bag en nyligt åbnet hjemmeside på Det Kongelige Bibliotek med tre unge mænds liv og personlige visebøger fra 1840'erne. Det drejer sig om en gårdmandssøn fra Vestjylland, en væver fra Sydfyn og en møllerdreng fra Vestsjælland. Foredraget ledsages af billeder og lyd.

Danmarks Historie

Få genopfrisket din viden om Danmarks historie. Start d. 3/10. Se side 5 eller læs mere på www.fuodense.dk.

Min kriminelle tip-tip-oldefar

VED SLÆGTSFORSKER OG LOKALHISTORIKER KAREN GREVE STRAARUP.

Tirsdag: 5/2 2013 kl. 19.00-22.00.
 Sted: KUC, Ågade 27, 6000 Kolding. Pris: 50 kr. Medlemmer af Koldinghus – Forening af Slægtsforskere: Gratis.

Foredraget tager udgangspunkt i en tip-tipoldefar, som i 1830'erne blev dømt for en kriminel handling, og en tilsyneladende pæn og agtværdig bonde fik sit liv ødelagt. De benyttede kilder gennemgås, og konsekvenserne for den dømtes familie belyses, for én person blev dømt, men en hel familie blev straffet.

Forelæsninger ved Lokalhistorisk Forening for Kolding og Omegn

Mere information: www.lokalhistorisk-kolding.dk eller Forening@lokalhistorisk-kolding.dk

L. A. Winstrup – den glemte arkitekt

VED BYGNINGSKONSTRUKTØR JØRGEN HENNEKE.

Onsdag: 31/10 kl. 19.00.
 Sted: Sct Jørgens Gård, Hospitalsgade 4, 6000 Kolding. Pris: 25 kr. Medlemmer af Lokalhistorisk Forening for Kolding og Omegn: Gratis.

En af de arkitekter, der virkede i Sydjylland og Hertugdømmerne i perioden 1851-1889, var Laurits Albert Winstrup (1815-1889). Han er i dag så godt som glemt. Han var repræsentant for en stilperiode, hvor man tegnede huse, der repræsenterede mange stilarter. Winstrup begyndte som stadsbygmester i Flensborg i 1851 og blev kongelig. Bygningsinspektør med bopæl i Kolding fra 1860. Han forsynede Kolding med talrige bygninger og mange af disse findes stadig, der kan således nævnes Rådhuset, Akseltorv 6, Døtreskolen, Jernbanegade 22, Sct. Nicolai Kirke (ombygning) Hjarup Kirke, Dalby Kirke samt flere villaer i Fredericiagade. Winstrup var aktiv til sin død i 1889, og hans gravsted kan ses på Kolding gl. Kirkegaard. Jørgen Henneke er uddannet bygningskonstruktør og har arbejdet med byggeledelse og byplanlægning i Danmark og i udlandet, holdt foredrag om arkitektur samt skrevet kulturhistoriske artikler og essays i aviser og fagblade. I 2011 udkom hans første store bogværk, GULD OG GRØNNE SKOVE, Københavnplantagerne i Jylland.

Margrethe – Dronning i 40 år

TILRETTELAGT I SAMARBEJDE MED MUSEUMSDIREKTØR KAREN GRØN, TRAPHOLT.

Hold 12710 – Forelæsning

4 onsdage: 31/10, 14/11, 28/11, 5/12 kl. 18.15-20.00.

Sted: Trapholt, Kolding. Pris: 400 kr./125 kr. pr. gang. Trapholts venner: 200 kr./60 kr. pr. gang.

Tilmelding: Folkeuniversitetet i Odense.

I anledning af Dronning Margrethe II af Danmarks 40 års regeringsjubilæum 14. januar 2012 præsenterer Trapholt udstillingen "En dronning og hendes familie" (1/9-24/2); en samling af malede, modellerede og vævede portrætter, der er skabt af den kongelige jubilar siden tronbestigelsen i 1972. Udstillingen viser billeder af bl.a. Warhol, Annigoni, Strøbek, Hornung, Nørgaard og Kluge. I 4 forelæsninger skal vi høre dels om kongelige portrætter og om arbejdet med udstillingen, dels om Dronning Margrethes kjoler og ikke mindst om den royale institution i Danmark.

31/10: En dronning og hendes familie

VED KUNSTHISTORIKER, MAG.ART. THYGE CHRISTIAN FØNNIS.

Da Margrethe II og Prins Henrik kom på tronen i 1972, var der ikke meget der tydede på, at portrætkunsten ville genopstå i sin tidligere væld. Men det var imidlertid, hvad der skete i løbet af 1970'erne. Dronningen og Prinsgemalen lod nye og kontroversielle kunstnere udføre deres kontrafejer, og her fyrrer år efter er Dronningen den danske regent, der er blevet afbildet af flest forskellige kunstnere og i flest forskellige stilarter.

14/11: Dronningens kjoler

VED KONSERVATOR, KULTURHISTORIKER OG FORFATTER KATIA JOHANSEN, ROSENBORG SLOT.

Det er tydeligt for enhver, at Dronningen lægger megen omhu og omtanke i sit valg af påklædning. Det dokumenteres med en række fantastiske fotos i Katia Johansens bog "Dronningens kjoler" (2012). Katia Johansen har via sit arbejde som tekstilkonservator på Rosenborg Slot et særligt blik for Dronningens valg af påklædning i fritid såvel som ved repræsentation, ved gallafester såvel som ved højtid, ved hverdage såvel som udlandsrejser.

28/11: Dronning i 40 år – kongefamilien i Danmark

VED FORH. FORSKNINGSCHEF, PH.D. STEFFEN HEIBERG.

D. 14. januar 2012 fejrede Dronning Margrethe II sit 40 års regeringsjubilæum. I den anledning vil historiker Steffen Heiberg fortælle om monarkiets historie og om monarkens rolle gennem skiftende tider med arvefølge, enevælde og konstitutionelt monarki. Han vil sætte fokus på Dronningen som kvindelig monark i verdens ældste monarki, hendes position som rollemodel for andre kvinder og hendes indflydelse på det danske samfund gennem 40 år.

5/12: Det kongelige portræt fra renaissance til i dag

VED KUNSTHISTORIKER, MAG.ART. THYGE CHRISTIAN FØNNIS.

Stærkt inspireret af de romerske kejserbuster og statuer genopstod fyrsteportrættet i renaissance og fandt hurtigt sit formsprog gennem værker af Titian, Holbein og Clouet. Dette formsprog, der fokuserer på stand, pragt og magt, er bevaret helt op til vor tid, og et officielt kongeligt

portræt anno 2000 adskiller sig ikke synderligt fra renaissance og barokkens værker. Gennem kendte eksempler på kongelige portrætter, beskrives genrens stilistiske og ikonografiske udvikling fra 1500-tallet til vor tid.

Kunsthistorien på ét semester

Hold 12712 – Forelæsning

9 onsdage: 19/9, 26/9, 3/10, 24/10, 31/10, 7/11, 14/11, 21/11, 28/11 kl. 16.00-17.45.

Sted: Trapholt, Kolding. Pris: 900 kr. Trapholts venner: 450 kr.

Tilmelding: Folkeuniversitetet i Odense.

Hvad karakteriserer barokken? Og realismen? Og futurismen? Hvis du trænger til at få opfrisket hukommelsen, få et godt overblik eller for første gang stifte bekendtskab med kunsthistoriens forunderlige forandringer, så kom og vær med, når vi byder på en sprudlende gennemgang af kunsthistorien fra renaissance til samtid. Forelæsningserne vil først og fremmest omhandle maleri, skulptur og arkitektur, men flere stilretninger især i det 20. og 21. århundrede udfolder sig i andre materialer og teknikker, hvilket vil blive præsenteret. Kunsten flytter sig, ændrer udtryk og griber om sig. Oplev denne rejse fra centralperspektiv til kaosteori.

19/9: Renaissance og Manierisme

VED KUNSTHISTORIKER, MAG.ART. GITTE TANDRUP.

26/9: Barok og Rokoko

VED KUNSTHISTORIKER, MAG.ART. GITTE TANDRUP.

3/10: Romantikken og Klassicisme

VED KUNSTHISTORIKER, MAG.ART. BIRGITTE ZACHO.

24/10: Realisme og Impressionisme

VED KUNSTHISTORIKER, MAG.ART. TROELS ZACHO.

31/10: Symbolisme

VED KUNSTHISTORIKER, PH.D. MIKAEL BØGH RASMUSSEN, DANMARKS KUNSTBIBLIOTEK.

7/11: Ekspressionisme

VED KUNSTHISTORIKER, MAG.ART. SIGNE JACOBSEN.

14/11: Kubisme og Futurisme

VED MUSEUMSINSPEKTØR, CAND.MAG. ANNE BLOND, KUNSTMUSEET I TØNDER.

21/11: Surrealisme

VED KUNSTHISTORIKER, MAG.ART. GITTE TANDRUP.

28/11: Samtidskunst

VED FORFATTER, KUNSTKRITIKER VED WEEKENDAVISEN, CAND.MAG. LISBETH BONDE.

personlighed. Alle har de udfoldet sig med meget karakteristiske portrætter, ikke mindst selvportrætter.

24/10: Rembrandt (1606-1669)

Den inderlige menneskelighed, den dybe kærlighed, den menneskelige skrøbelighed og det åndelige liv bag det fysiske ydre har ingen skildret så betagende og psykologisk gribende som Rembrandt – og selvom han var det geni, der tårnede sig op over alle andre i Hollands gyldne århundrede, kunne hans kunst aldrig have været udtrykt sådan andre steder end i det borgerskabsdominerede Holland midt i et enevældigt Europa.

7/11: Vincent van Gogh (1853-1890)

Alle kender historien om det afskårne øre. Men Van Gogh var ikke bare en mand, der i perioder i de sidste par år af sit liv måtte plages med sindssyge: Han var et intelligent menneske med en sårbar og et hæmningsløst ønske om at gøre en forskel i verden. Og det gjorde han! Også selvom det først blev klart efter hans død. Hans tid og hans individ er uløseligt forbundet, impressionismen, farvedyrkelsen og fascinationen af japanske træsnit lå i tiden – men hans måde at mikse ingredienserne er uløseligt forbundet med hans personlighed.

21/11: Frida Kahlo (1907-1954)

Den mexicanske kunstner har især udødeliggjort sig med sine stærke, farvekraftige, symboladede malerier, der indeholder en lang række markante selvportrætter. Hendes skæbne som invalideret efter et voldsomt trafikuheld som ung pige, og hendes stormfulde ægteskab med en anden af Mexicos

store kunstnere, Diego Rivera (1886-1957) og deres begges plads i Mexicos historie, politik og kunstneriske traditioner udgør en gribende, fascinerende og uforglemmelig fortælling i billeder.

Englands haver og haveturisme

VED CAND.MAG. OLE FOURNAIS, JORDBRUGETS UDDANNELSESCENTER.

Tirsdag: 20/11 kl. 19.00.

Sted: Restaurant Den Gyldne Hane, Chr. 4's Vej 23, 6000 Kolding. Pris: Voksne 60 kr. Tilmelding på: geografiskhave@kolding.dk eller tlf. 7550 3880.

Storbritanniens berømte smukke, harmoniske og planterige er skabt med inspiration fra europæiske fyrstehaver såvel som fra Kina og Indien.

Ole Fournais vil holde fortælle om de engelske haver, og om inspirationen til fra de europæiske fyrstehuse og ikke mindst fra de oversøiske lande som Indien og Kina.

Vi vil bl.a. høre om Hever Castle ved London, med sin imponerende takstræsabyrint og dekorative rosenhaver, Benmore Botanic Gardens i Skotland, med sine 150 år gamle træer, en af de største samlinger af bhutanske planter samt den fantastiske udsigt over søen Holy Loch, og Rousham House and Gardens ved Oxford, der med sine romerske statuer og smukke klassiske templer tager den besøgende med tilbage til det gamle Rom.

Mesterværker i kunsten: Rembrandt, van Gogh og Kahlo

VED KUNSTHISTORIKER, MAG. ART SIGNE JACOBSEN.

Hold 12711 – Forelæsning

3 onsdage: 24/10, 7/11, 21/11 kl. 18.30-20.15.

Sted: Trapholt, Kolding. Pris: 300 kr./125 kr. pr. gang. Trapholts venner: 150 kr./60 kr. pr. gang.

Tilmelding: Folkeuniversitetet i Odense.

Vi har udvalgt tre store mestre, der hver især tegner en tid og er kendetegnet af stor

Forelæsning og film i Nicolai Biograf og Café

Lars Von Trier-film i Kolding

VED LEKTOR PETER SCHEPELERN,
KØBENHAVNS UNIVERSITET.

Forelæsning/Film

Lørdag og søndag: 27/10 og 28/10
kl. 13.00-17.30.

Sted: Nicolai Biograf og Café, Skolegade 2A,
6000 Kolding. Pris 360 kr.

Tilmelding på www.nicolaibio.dk

Yderligere info: Fritze Lundstrøm, tlf. 4014
9900, mail: fritze@live.com

27/10:

LARS VON TRIER: DOGVILLE (2003)

Lars von Trier er den store provokatør og uartige dreng i dansk film, og han er samtidig internationalt anerkendt som en af den moderne filmkunst store fornyere på verdensplan. Han slog fra begyndelsen i 1980'erne sin helt særlige tone an med film som Forbrydelsens element og Europa, og han fik i 90'erne sit store gennembrud med tv-serien Riget, melodramaet Breaking the Waves og dogmefilmen Idioterne. Forelæseren, der er Triers lærer fra universitetsårene, vil fokusere på Triers temaer og stil, men også byde på et portræt af hans komplekse personlighed.

28/10:

LARS VON TRIER: MELANCHOLIA (2011)

Lars von Trier begyndte allerede som dreng at optage små film, også en om Jordens undergang. Siden lavede han amatørfilm, mens han var studerende på Københavns Universitet, og kom han ind på Den Danske Filmskole, hvor hans afgangsfilm Befrielsesbilleder var lidt af en sensation i 1982. Det blev begyndelsen til en stor og meget personlig karriere. Foredraget tegner et portræt af kunstneren som ungt menneske og vil også behandle nogle af instruktørens mindre kendte værker.

En filmmonografi om Lars von Triers værker samt andet materiale udleveres på kursets 1. dag.

Instruktør, manuskript- forfatter Erik Balling

VED FILMREDAKTØR CHRISTIAN
MONGGAARD, DAGBLADET INFORMATION.

Forelæsning/Film

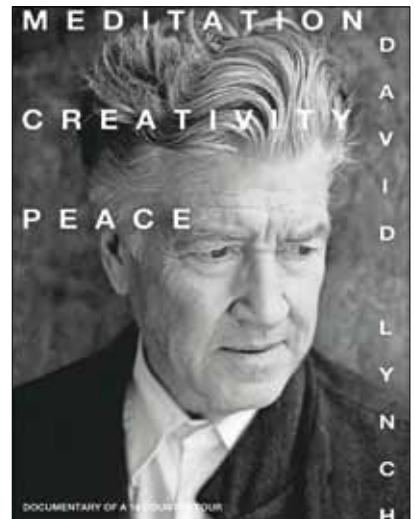
Torsdag: 13/9 kl. 19.00.

Sted: Nicolai Biograf og Café, Skolegade 2A,
6000 Kolding. Pris 125 kr.

Tilmelding på www.nicolaibio.dk

Yderligere info: Fritze Lundstrøm, tlf. 4014
9900, mail: fritze@live.com

De fleste kender Olsen-banden og Matador, kronen på Erik Ballings værk. Men den folkekære filminstruktør lavede mange andre og lige så spændende film i sin 40 år lange karriere hos Nordisk Film, bl.a. Grønlandsfilmen Qivitoq fra 1956. Med udgangspunkt i klip fra Ballings film og i sin bog om instruktøren, Balling – hans liv og film, vil Dagbladet Informations filmredaktør, Christian Monggaard, vil fortælle om instruktøren, hans film og det billede, de tegner af Danmark og danskerne. Til slut ser vi filmen "Qivitoq" som var indstillet til en Oscar

Road-Movie med David Lynch

VED CAND.SCIENT.POL. SVEN JENSEN.

Forelæsning/Film

Torsdag: 8/11 kl. 19.00.

Sted: Nicolai Biograf og Café, Skolegade 2A,
6000 Kolding. Pris 125 kr.

Tilmelding på www.nicolaibio.dk

Yderligere info: Fritze Lundstrøm, tlf. 4014
9900, mail: fritze@live.com

Svend Jensen vil give en kort introduktion til David Lynch via enkelte fotos samt klip fra David Lynch' turné i 2004 og 2007 i 16 lande, hvor han bl.a. besvarer spørgsmål om sine film og den kreative proces bag dem. Han fortæller også om sine erfaringer med Transcendental Meditation (TM), som han har anvendt i mange år, og som han mener har haft stor betydning for denne proces: I bogen 'Catching the Big Fish' fortæller han om, hvordan han henter sine kreative idéer til bl.a. sine film fra det dybe, transcendente plan af bevidstheden. Sven Jensen har to gange tidligere hjulpet med arrangementer i forbindelse med David Lynch' besøg i Danmark. Det første var en 'Fredskonference' i København i 2004, hvor han kom sammen med dr. John Hagelin fra USA. Konferencen blev åbnet af den nye forsvarsminister Søren Gade. I denne forbindelse kom han også til Aarhus - med modtagelse af bl.a. borgmester Louise Gade på Rådhuset; et offentligt møde - med adskillige hundrede tilhørere - i Filmby Aarhus. Det andet arrangement fandt sted i 2007, da David Lynch var i Danmark for at indvie en ny filmlinje på Rørvig Folkehøjskole, som efterfulgtes af et arrangement på Statens Museum for Kunst. Efter filmen besvarer Svend Jensen spørgsmål og fortæller kort om Transcendental Meditation.

Indiens levende religioner

VED LEKTOR, PH.D. MIKAEL AKTOR, SYDDANSK UNIVERSITET.

Hold 12713 – Forelæsning

4 tirsdage: 6/11, 13/11, 20/11, 27/11 kl. 17.00-18.45.

Sted: Lokale: 2.07, Syddansk Universitet, indg. B. Pris: 400 kr.

Tilmelding til: Folkeuniversitetet i Odense.

Indien er ophavsland til fire store religioner: hinduisme, buddhisme, sikhisme og jainisme. Gennem fire forelæsninger tages pulsen på, hvordan disse religioner udfolder sig i dag i den indiske virkelighed. Hvilken rolle spiller de mange guder og gudfortællinger i hinduers liv? Hvem er neo-buddhisterne, og hvad betød det for buddhismen i Indien, at Dalai Lama etablerede sig i den indiske by Dharamsala? Hvorfor rekrutterede englænderne så mange sikher til hæren, og hvordan ser sikherne i dag tilbage på de blodige begivenheder i 80'erne, der førte til mordet på Indira Gandhi? Hvem er jainaerne, og hvorfor har deres idealer om ikke-vold og vegetarianisme haft så stor indflydelse i Indien? Disse og mange andre spørgsmål besvares i forelæsningerne, der alle støttes af fotos fra rejser i Indien.

6/11: Hinduerne, guderne og den indiske hverdag.

13/11: Jainaerne og idealet om ikke-vold.

20/11: Neo-buddhisterne fra de kasteløse og eksilbetanerne.

27/11: Sikherne, krig, fred og menneskeligt ligeværd.

Meningen og lykken – jagten på det gode liv

TILRETTELAGT AF PROFESSOR, DR.PHIL. SØREN HARNOW KLAUSEN, SYDDANSK UNIVERSITET.

Hold 12714– Forelæsning

5 onsdage: 19/9, 26/9, 3/10, 10/10, 24/10 kl. 19.15-21.00.

Sted: Lokale 2.07, Syddansk Universitet i Kolding, indg. B. Pris: 500 kr.

Tilmelding til: Folkeuniversitetet i Odense.

Nutiden er præget af konkurrence, effektivisering og individualisme, og for mange består livet i en stadig jagt på højdepunktsoplevelser eller en kamp for at realisere sig selv. Men er dette virkelig vejen til at finde mening og værdi i tilværelsen, eller er det en vrangforestilling som snarere gør det vanskeligere at leve et vellykket liv? Er lykken flygtig eller noget som angår livet i hele sin udstrækning og fylde? Er det gode liv et privat anliggende, eller kan det kun udfolde sig i et større fællesskab? Forudsætter det en religiøs livstolkning? Giver det overhovedet mening at søge mening i tilværelsen, når naturvidenskaben bestemmer vores verdensbillede? Hvad skal man lægge i de nye empiriske studier af lykke og livskvalitet, som bl.a. udråber danskerne til at være verdens mest lykkelige folkefærd, men også sætter spørgsmålstegn ved både familielivet og den materielle velstands betydning for lykken? Hvad kan vi lære af litteraturen?

Forelæserne vil – med baggrund i filosofi, teologi, psykologi og litteratur – forholde sig kritisk til de dominerende forestillinger om det gode liv og give deres egne, meget forskellige bud på hvordan og hvorvidt man kan finde mening i tilværelsen.

19/9: Det overhørte råb om mening

VED LEKTOR OG SØGNEPRÆST MIKKEL WOLD, MARMORKIRKEN/LEKTOR, TEOLOGISK PÆDAGOGISK CENTER, LØGUMKLOSTER.

26/9: Videnskaben om lykken – et filosofisk blik på de psykologiske studier af livskvalitet

VED PROFESSOR, DR.PHIL. SØREN HARNOW KLAUSEN, SYDDANSK UNIVERSITET.

3/10: Det meningsfulde liv og ulykke – om mening og fysisk sygdom

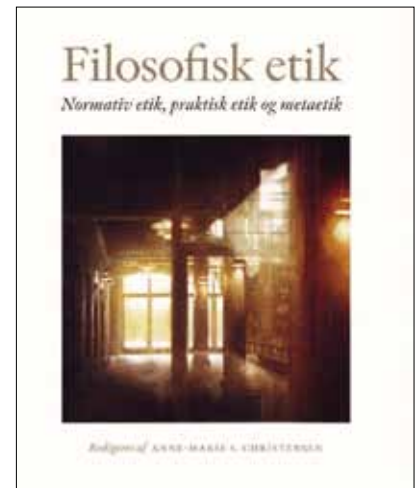
VED ADJUNKT, CAND. PSYCH., LISE ANDERSEN TRÉNEL, LÆRERUDDANNELSEN I ÅRHUS.

10/10: Naturvidenskaben og det meningsfulde liv

VED EKSTERN LEKTOR, PH.D. HANS HENRIK HJERMITSLEV, AARHUS UNIVERSITET.

24/10: Litteraturen og det meningsfulde liv

VED LEKTOR, PH.D. ANNE-MARIE S. CHRISTENSEN, SYDDANSK UNIVERSITET.

Filosofisk etik

TILRETTELAGT AF LEKTOR, PH.D. ANNE-MARIE S. CHRISTENSEN, SYDDANSK UNIVERSITET.

Hold 12715 – Forelæsning

5 tirsdage: 11/9, 18/9, 25/9, 2/10, 9/10 kl. 18.00-19.45.

Sted: Lokale 2.07, Syddansk Universitet i Kolding, indg. B. Pris: 730 kr. inkl. bogen "Filosofisk etik" (udsalgspris: 399 kr.).

Tilmelding til: Folkeuniversitetet i Odense.

Etiske overvejelser gennemsyrrer det menneskelige liv. Vi har alle en opfattelse af, hvad der er rigtigt og vigtigt i livet. Men vi kan også blive i tvivl, både i forhold til os selv, familien, studier, arbejdet og samfundet. Dermed opstår behovet for at træde et skridt tilbage og reflektere over vores etiske grundantagelser. Filosofisk etik er den nuancerede og systematiske refleksion over etikken. Den hjælper os til at få et bedre overblik over, hvad etiske overvejelser egentlig handler om, hvilke etiske antagelser og principper vi finder rigtige – og ikke mindst hvorfor. I rækken giver landets førende forskere i etik et overblik over den nutidige filosofiske etik. Rækken er baseret på bogen "Filosofisk etik" (Aarhus Universitetsforlag 2011), som er

inkluderet i prisen. For deltagelse uden bog, kontakt sekretariatet.

11/9: Dydsetik

VED LEKTOR, PH.D. ANNE-MARIE S. CHRISTENSEN, SYDDANSK UNIVERSITET.

18/9: Pligtetik og konsekventalisme

VED PH.D. CARSTEN FOGH NIELSEN.

25/9: Krigens etik

VED LEKTOR, PH.D. MORTEN DIGE, AARHUS UNIVERSITET.

2/10: Metaetik

VED PRODEKAN, PH.D. LARS GRASSMÉ BINDERUP, SYDDANSK UNIVERSITET.

9/10: Miljøetik

VED LEKTOR, PH.D. FINN ARLER, AALBORG UNIVERSITET.

De store ideologier

VED BA CLAUS CHRISTOFFERSEN.

Hold 12716 – Kursus

3 onsdage: 24/10, 31/10, 7/11 kl. 19.15-21.00.

Sted: Lokale 2.10, Syddansk Universitet i Kolding, indg. B. Pris: 300 kr.

Tilmelding til: Folkeuniversitetet i Odense.

I 1776 udsender Adam Smith sin bog om nationernes velstand, og de følgende 100 år udvikles de ideologier, der siden har domineret den politiske tænkning. Vi skal på kurset følge denne udvikling: Fra etableringen af liberalismen - både den økonomiske og den politiske - over den konservatisme, der fødes i opposition til liberalismen og som en reaktion på den franske revolution - og videre til Karl Marx og socialismen. I forlængelse af dette vil vi også se på fremkomsten af såvel demokratiet som den

nationalisme, der formuleres da oplysnings-tidens kosmopolitiske idé erstattes af romantikkens fokusering på folk, sprog og nation. Såvel de store ideologier som demokrati og nationalstat har været bestemmende for Europa. Men præcis 200 år efter den franske revolution falder jerntæppet mellem øst og vest, og det er med til at sætte de store ideologier under pres. Vi vil derfor på kurset også spørge til de store ideologiers holdbarhed i dag.

24/10: Liberalismen

31/10: Konservatismen

7/11: Marx og socialismen

FORFATTEREN OG FORSKEREN

TILRETTELagt I SAMARBEJDE MED KOLDING BIBLIOTEK

Med samtalerækken "Forfatteren og forskeren" sætter Kolding Bibliotek fokus på dansk prosa personificeret ved fire førende danske forfattere i samtale med fire litteraturforskere fra Syddansk Universitet.

Sted: Kolding Bibliotek, Slotssøvejen 4, Kolding. Pris: kr. 125 kr. pr. gang. Pris for alle 4 gange: 400 kr.

Tilmelding til: Kolding Bibliotek eller Folkeuniversitetet i Odense.

Jussi Adler-Olsen

Jussi Adler-Olsen i samtale med professor, dr. phil. Lars Ole Sauerberg, Syddansk Universitet.

Tirsdag: 30/10 kl. 19.00-21.00.

Hold 12717A

Jussi Adler-Olsen (født 1950) er den førende danske forfatter inden for krimi- og spændingslitteraturen med international succes i Europa og USA. Modtog De Gyldne Laurbær i 2010.

Katrine Marie Guldager

Katrine Marie Guldager i samtale med lektor, ph.d. Jon Helt Haarder, Syddansk Universitet.

Tirsdag: 6/11 kl. 19.00-21.00.

Hold 12717B

Katrine Marie Guldager (født 1966) har de senere år udgivet en række fremragende romaner, blandt andet Lille hjerte (2012). Modtog Kritikerprisen i 2005.

Kim Leine

Kim Leine i samtale med lektor, ph.d. Per Krogh Hansen, Syddansk Universitet.

Tirsdag: 13/11 kl. 19.00-21.00.

Hold 12717C

Kim Leine (født 1961) har siden debuten med erindringsromanen Kalak (2007) udsendt tre romaner og har udviklet sig til at være en af de senere års mest originale danske forfattere.

Kirsten Thorup

Kirsten Thorup i samtale med professor, lic. phil. og mag.art. Anne-Marie Mai, Syddansk Universitet. Tirsdag: 20/11 kl. 19.00-21.00.

Hold 12717D

Kirsten Thorup (født 1942) er en af Danmarks mest læste forfattere gennem flere årtier og er især kendt for sine store samtidshistoriske romaner. Senest har hun udgivet romanen Tilfældets Gud (2011). Har bl.a. modtaget Det Danske Akademis Store Pris.

Psykologiske grunddiscipliner

TILRETTELAGT I SAMARBEJDE MED
CAND.PSYCH. THOMAS KOESTER, FORCE
TECHNOLOGY.

Hold 12718 – Forelæsning

6 onsdage: 31/10, 7/11, 14/11, 21/11,
28/11, 12/12 kl. 18.30-20.15.

Sted: Lokale 2.08, Syddansk Universitet i
Kolding, indg. B. Pris: 600 kr.

Tilmelding til: Folkeuniversitetet i Odense.

Videnskaben psykologi kunne for et par år siden fejre sin 130 års fødselsdag. Forelæsningsne præsenterer nyeste viden og teorier og giver desuden et tilbageblik på nogle af de væsentligste og mest epokegørende milepæle gennem de seneste godt 130 års forskning. Rækken er struktureret efter de psykologiske hovedretninger, som omfatter personligheds-, udviklings- og socialpsykologi samt kognitions- og læringspsykologi. Der indledes med en forelæsning om psykologiske forskningsmetoder og videnskabsteori, og der gives gennem hele rækken et bredt overblik over de mange facetter af den psykologiske forskning. En lang række spændende psykologiske spørgsmål belyses både teoretisk og med eksempler, herunder bl.a.: Hvordan fungerer menneskets hukommelse – og hvad er det, der sker, når den ikke længere fungerer? Hvordan lærer vi – og i hvilke situationer lærer vi bedst? Hvad er personlighed – og hvordan dannes den? Hvad er emotioner – og hvordan påvirker de vores adfærd?

31/10: Psykologi: Metode, begreb og teori

VED CAND.PSYCH. THOMAS KOESTER,
FORCE TECHNOLOGY.

7/11: Socialpsykologi

VED PROFESSOR, DR. PHIL. PER SCHULTZ
JØRGENSEN, DPU, AARHUS UNIVERSITET.

14/11: Læringspsykologi

VED LEKTOR, PH.D. FRANS ØRSTED
ANDERSEN, DPU, AARHUS UNIVERSITET.

21/11: Udviklingspsykologi

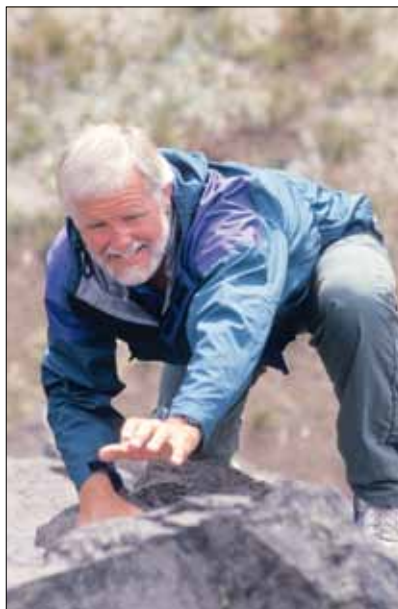
VED PROFESSOR ARNE POULSEN, ROSKILDE
UNIVERSITET.

28/11: Personlighedspsykologi

VED PH.D.-STUDERENDE LASSE MEINERT
JENSEN, KØBENHAVNS UNIVERSITET.

12/12: Kognition og hjerneprocesser

VED ADJUNK THOMAS ALRIK SØRENSEN,
AALBORG UNIVERSITET.

Det gode liv 60+

Hold 12719 – Forelæsning

6 tirsdage 23/10, 30/10, 6/11, 13/11, 20/11,
27/11 kl. 18.00-19.45.

Sted: Lokale 2.08, Syddansk Universitet i
Kolding, indg. B. Pris: 600 kr.

Tilmelding til: Folkeuniversitetet i Odense.

"Alder er som et bjerg. Man bliver nok lidt forpustet, men får en langt bedre udsigt", har Ingrid Bergman engang sagt. Med livet 60+ åbner sig mange nye muligheder. Pludselig er der bedre tid til at dyrke sine interesser, rejse, nyde naturen, kulturoplevelser og være sammen med familie og venner. Samtidig er der nu også tid til at gøre noget godt for sig selv både fysisk og mentalt. Forelæsningsrækken sætter fokus på forskellige aspekter af det gode liv 60+, og hvordan du kan forberede dig, så du ikke bliver så forpustet på vej op og virkelig kan nyde udsigten fra toppen.

23/10: Hvad er det gode liv 60+?

VED PH.D. MARIE KONGE NIELSEN.

30/10: En tredje karriere

VED KONSULENT, PH.D. POUL ERIK
TINDBÆK, AARHUS KOMMUNE.

6/11: Hold kroppen i gang

VED EKSTERN LEKTOR, PH.D. LIS
PUGGAARD, SYDDANSK UNIVERSITET.

13/11: Spis dig let og lystig

VED KLINISK DIÆTIST ANNE RAVN, AARHUS
UNIVERSITETSHOSPITAL.

20/11: Livstilfredshed

VED LEKTOR, PH.D. MIMI MEHLSSEN,
AARHUS UNIVERSITET.

27/11: Det lange liv

VED LEKTOR, CAND.MED. BERNARD JEUNE,
SYDDANSK UNIVERSITET.

Læringsstile - dig selv og de andre

VED LEKTOR, CAND.MAG. KAREN M.
LAURIDSEN.

Hold 12720 - Kursus

Onsdag: 7/11 kl. 16.00-21.00.

Sted: Lokale 1.73, Syddansk Universitet
i Kolding, indg. B. Pris: 600 kr. og bogen

"Fokus på læring" (udsalgspris: 269 kr.).

Tilmelding til: Folkeuniversitetet i Odense.

Læringsstile spiller selvfølgelig en stor rolle i en undervisningssammenhæng, men det går videre: Kendskabet til ens egen og andre menneskers læringsstilsprofil kan ændre samarbejds- og ledelsesprocesser afgørende. Man forstår andre menneskers måde at agere på i en arbejds- og læringsammenhæng - ofte to sider af samme sag, og man udvikler respekt og tolerance. Dette fører til en mere smidig og mere effektiv omgang med andre, og mange arbejdsituationer (møder, teamarbejde, ledelse osv.) afvikles med et minimum af stress og anspændthed. Kurset introduc-

erer deltagerne til Building Excellence, der er en viderebearbejdning af Dunns og Dunns læringsstilsmodel. Modellen er kendetegnet ved at være meget tilgængelig og jordnær, og desuden præsenteres deltagerne for en lang række strategier for brugen af læringsstile i hverdagen, både den private og den arbejdsmæssige. Kursusprisen inkluderer en læringsstilsprofilering samt bogen "Fokus på Læring" (Ole Lauridsen, Akademisk Forlag 2010). Bogen er en detaljeret gennemgang af brugen af læringsstile i dagliglivet. Forplejning: Medbringes.

Omsorgsfuld kommunikation i sundhedsvæsenet

TILRETTELAGT AF HOSPITALSPRÆST, PH.D. JENS RASMUSSEN, ODENSE UNIVERSITETSHOSPITAL.

Hold 12721 – Forelæsning

4 mandage: 17/9, 24/9, 1/10, 8/10 kl. 18.00-19.45.

Sted: Lokale 2.10, Syddansk Universitet i Kolding, indg. B. Pris: 400 kr.

Tilmelding til: Folkeuniversitetet i Odense.

Kommunikationen mellem patient og sundhedspersonale kan være vanskelig, og der kan let opstå misforståelser, f.eks. i situationer hvor man skal være med til at løse etiske dilemmaer og alvorlige kriser. Arbejdsredskabet hertil kaldes omsorgsfuld kommunikation. Når der skal føres en informationssamtale med den syge, kan man derfor ikke blot følge rutinen og informere om sygdommen. Det handler

også om indføling og om at lægge kortene på bordet på en nænsom måde. Overvejelserne i samtalen har et pligtetisk udgangspunkt, f.eks. at værne om livet og selvbestemmelsesretten, men der bør også fokuseres på behandlingens konsekvenser og resultat. Med udgangspunkt i bøgerne "Medicinsk kommunikation" (Søren Cold, 2011) og "Livsanskuelser – filosofi, etik og religion" (Jens Rasmussen, 2012) vil 4 forelæsninger betragte omsorgsfuld kommunikation fra hhv. lægens, psykologens, teologens og forskerens synsvinkel.

17/9: Hvordan kommunikerer lægen med patienten

VED OVERLÆGE SØREN COLD, ODENSE UNIVERSITETSHOSPITAL.

24/9: Samtalen set fra psykologens vinkel

VED PH.D.-STUDERENDE, CAND.PSYCH. DORTE TOUDAL VIFTRUP, SYDDANSK UNIVERSITET.

1/10: Eksistentiel krise og åndelig omsorg

VED HOSPITALSPRÆST, PH.D. JENS RASMUSSEN, ODENSE UNIVERSITETSHOSPITAL.

8/10: Forholdet mellem tro og helbred

VED LEKTOR, DR. THEOL. NIELS CHRISTIAN HVIDT, SYDDANSK UNIVERSITET.

Personlighed - noget man har eller noget man er?

VED PH.D.-STUDERENDE, CAND.PSYCH. LASSE MEINERT JENSEN, KØBENHAVNS UNIVERSITET.

Hold 12722 - Kursus

2 onsdage: 19/9, 26/9 kl. 17.00-20.45. Sted: 2.08, Syddansk Universitet i Kolding, indg. B. Pris: 500 kr. Tilmelding til: Folkeuniversitetet i Odense.

Nyere undersøgelser peger på, at et individs "personlighed" i lige så høj grad som socioøkonomisk status og IQ kan forudsige risiko for betydningsfulde livsbegivenheder som skilsmisse og endog dødelighed - nogle gange endda bedre! Et menneskes personlighed har således stor betydning for vedkommendes tilværelse - men hvordan og hvorfor? Er man udstyret med en personlighed fra fødslen, eller udvikler man den igennem livet? Er den indbygget i hjernens struktur, eller får vi den

fra kulturen? Hvad vil det sige at kende en person? Dette kursus vil præsentere kursusdeltagerne for nye vinkler på de ovenstående spørgsmål. Vi vil se på, hvordan personlighed måles, hvordan personligheden bliver "forstyrret" og forandres, samt præsentere teoretiske og empiriske bud på personlighedens gåde. Gennem oplæg og cases vil vi diskutere, hvad "personlighed" er samt til reflektere over, hvad "personlighed" egentlig gør ved vores liv. Forplejning: Medbringes.

Børn får psykiatriske diagnoser

TILRETTELAGT AF CAND.PSYCH., SPECIALIST I KLINISK BØRNEPSYKOLOGI OG PRAKTISERENDE PSYKOLOG, LARS RASBORG.

Hold 12723 – Forelæsning

3 tirsdage: 13/11, 20/11, 27/11 kl. 18.30-20.15.

Sted: Lokale 2.05, Syddansk Universitet i Kolding, indg. B. Pris: 300 kr.

Tilmelding til: Folkeuniversitetet i Odense.

Et stadigt stigende antal børn og unge får i disse år diagnoser som f.eks. ADHD, Aspergers syndrom og OCD (tvangslidelser). Skal årsagerne søges i generne, eller i hjernen, i træk ved udviklingen i samfundet, daginstitutionerne og skolerne, eller i barnets relationer til andre mennesker? Forelæsningsrækken belyser de biologiske, samfundsmæssige og psykosociale

faktorer, som kan medvirke til de mange diagnoser. Endvidere belyses mulighederne for at løse børnenes problemer ved hjælp af medicin, psykoedukation, specialpædagogik og forældrerådgivning samt ved ændringer af samfundets indretning.

13/11: Barnets psykiatriske forstyrrelser og hjernen

VED PROFESSOR I BØRNE- OG UNGDOMS-PSYKIATRI, PH.D. NIELS BILENBERG, SYDDANSK UNIVERSITET.

20/11: Barnet i samfundet og dets institutioner

VED PROFESSOR, DR. PHIL. PER SCHULTZ JØRGENSEN, DPU, AARHUS UNIVERSITET.

27/11: Barnets psyke og sociale relationer

VED CAND. PSYCH., SPECIALIST I KLINISK BØRNEPSYKOLOGI LARS RASBORG, PRAKTI-SERENDE PSYKOLOG.

Flow – mellem stress, kaos og kedsomhed

VED LEKTOR, PH.D. FRANS ØRSTED ANDERSEN, AARHUS UNIVERSITET.

Hold 12724 - Forelæsning

Mandag: 26/11 kl. 17.00-20.45.
Sted: 2.06, Syddansk Universitet i Kolding, indg. B. Pris: 350 kr. inkl. sandwich/vand/kaffe/kage.
Tilmelding til: Folkeuniversitetet i Odense.

Flow er en opmærksomhedsform, som mange mennesker oplever i hverdagen: nogen ofte, andre sjældent, få aldrig. Flow-tilstanden er præget af fordybelse og engagement i verden og en medfølgende tids- og selvfor-glem-melse. Mestrings af flow-evnen er bl.a. en forudsætning for at kunne læse godt. Det moderne liv opleves af mange mennesker som forvirrende, fragmenteret, kaotisk og stresset – i samme åndedræt også som kedeligt, ligegyldigt og meningsløst. Men forskning viser, at flow-tilstande kan være en meningsfuld måde at navigere på og en god strategi til at finde en udviklingszone midt i nutidens uoverskuelige og tilsyneladende grænseløse hverdag. Flow-teorien hører til inden for den positive psykologi. Forløbet introducerer flow-teori og -metoder især baseret på den ungarsk-amerikanske flow-forsker Mihaly Csikszentmihalyis resultater. Men også aktuel skandinavisk flow-forskning inddrages.

Mindfulness

TILRETTELAGT AF PSYKIATER, MINDFULNESSFORSKER LONE OVERBY FJORBACK, AARHUS UNIVERSITETSHOSPITAL.

Hold 12725 – Forelæsning

5 mandage: 22/10, 29/10, 5/11, 12/11, 19/11 kl. 18.30-20.15.
Sted: Lokale 2.05, Syddansk Universitet i Kolding, indg. B. Pris: 500 kr.
Tilmelding til: Folkeuniversitetet i Odense.

Interessen for mindfulness er i de seneste år blomstret op, men faktisk er konceptet og teknikkerne kendt i buddhismen gennem to et halvt tusinde år. Men hvad er det, mindfulness kan tilbyde nutidens mennesker? Hvad er mindfulness egentlig, og hvor og hvornår kan det bruges? Mindfulness handler om evnen til nærvær. At arbejde med mindfulness betyder, at man observerer og oplever tanker og følelser men uden at vurdere dem. I en tid, hvor det handler om at være i kontakt med mange mennesker gennem forskellige medier og være i gang med et utal af større og mindre projekter, kan det være en stor udfordring at have fuld opmærksomhed på nuet. Men evnen til at være til stede i nuet og have alle sanser åbne giver stor indsigt i egne tankemønstre og kan forbygge negative reaktioner. Evnen til mindfulness kan trænes. Men hvad ved man reelt om mindfulness i teori og praksis? Få indsigt i forskere og eksperter viden om mindfulness.

22/10: Mindfulness og børn

VED CAND.PÆD. PSYCH., MINDFULNESS-INSTRUKTØR KIT APPELT.

29/10: Mindfulness Baseret Stress reduktion

VED CAND.PSYCH., MINDFULNESS-INSTRUKTØR BENITA HOLT RASMUSSEN, DET DANSKE INSTITUT FOR STRESS.

5/11: Mindfulness og ledelse

VED CAND.PSYCH.AUT., MINDFULNESS-INSTRUKTØR PAW ROBERT RISAGER.

12/11: Mindfulness Baseret Kognitiv Terapi

VED CAND.PSYCH., PH.D.-STIPENDIAT OG MINDFULNESS-INSTRUKTØR JACOB PIET, AARHUS UNIVERSITET.

19/11: Mindfulness og arbejdsliv

VED PSYKIATER, MINDFULNESSFORSKER LONE OVERBY FJORBACK, AARHUS UNIVERSITETSHOSPITAL.

Didde og Nikolaj Flor Rotne.

Mindfulness i pædagogikken

VED CAND.PÆD.PÆD.PSYCH. NIKOLAJ FLOR ROTNE OG KONSULENT DIDDE FLOR ROTNE.

Hold 12726 - Forelæsning

Tirsdag: 30/10 kl. 17.00-21.00.
Sted: Lokale 3.07, Syddansk Universitet i Kolding, indg. B. Pris: 575 kr. inkl. sandwich/vand/kaffe/kage og bogen "Mindfulness i pædagogikken" (udsalgspris 249 kr.).
Tilmelding til: Folkeuniversitetet i Odense.

De pædagogiske praktikere - lærere og pædagoger - er nogle af de vigtigste resurser for børns læring, trivsel og udvikling. Samtidig sygemeldes mange lærere og pædagoger på grund af stress. De pædagogiske praktikere vil gerne skabe gode læringsmiljøer og dannelseskulturer, men hvis de skal holde sig langtidsfriske, og hvis man skal øge læringen og trivslen for den næste generation, skal der en ny vej til. Mindfulness er i de seneste år blevet mere udbredt i Danmark. Mindfulness handler om evnen til nærvær. At arbejde med mindfulness vil sige at være opmærksom på det, der foregår i vores nuværende oplevelse, med venlighed, indsigt og med en intention om at skabe glæde. Med udgangspunkt i bogen "Mindfulness i pædagogikken" (Hans Reitzels Forlag 2011) vil forfatterne vise, hvordan hvordan mindfulness kan påvirke den pædagogiske praksis og styrke lærere, pædagoger og forældres indre ro og relationskompetence samt inspirere til at opbygge lærings- og opdragelseskulturer, der afhjælper stress. Forelæsningsen henvender sig til alle, som arbejder med og har interesse for pædagogik, undervisning og opdragelse. Alle kan gratis downloade e-bogen "Indre ro og smittende glæde til pædagogikkens superstjerner - Lær mindfulness på 21 dage og få det overskud du fortjener" på: www.stilhedsrevolutionen.dk. Bogen "Mindfulness i pædagogikken" er inkluderet i prisen.

Afsender:

Folkeuniversitetet, Syddansk Universitet
Campusvej 55, 5230 Odense M

FORFATTEREN OG FORSKEREN

TILRETTELagt I SAMARBEJDE MED KOLDING BIBLIOTEK

Med samtalerækken "Forfatteren og forskeren" sætter Kolding Bibliotek fokus på dansk prosa personificeret ved fire førende danske forfattere i samtale med fire litteraturforskere fra Syddansk Universitet.

Sted: Kolding Bibliotek, Slotssøvejen 4, Kolding. Pris: kr. 125 kr. pr. gang. Pris for alle 4 gange: 400 kr.
Tilmelding til: Kolding Bibliotek eller Folkeuniversitetet i Odense.

Jussi Adler-Olsen

Jussi Adler-Olsen i samtale med professor, dr. phil. Lars Ole Sauerberg, Syddansk Universitet.
Tirsdag: 30/10 kl. 19.00-21.00.

Hold 12717A

Jussi Adler-Olsen (født 1950) er den førende danske forfatter inden for krimi- og spændingslitteraturen med international succes i Europa og USA. Modtog De Gyldne Laurbær i 2010.

Katrine Marie Guldager

Katrine Marie Guldager i samtale med lektor, ph.d. Jon Helt Haarder, Syddansk Universitet.
Tirsdag: 6/11 kl. 19.00-21.00.

Hold 12717B

Katrine Marie Guldager (født 1966) har de senere år udgivet en række fremragende romaner, blandt andet Lille hjerte (2012). Modtog Kritikerprisen i 2005.

Kim Leine

Kim Leine i samtale med lektor, ph.d. Per Krogh Hansen, Syddansk Universitet.
Tirsdag: 13/11 kl. 19.00-21.00.

Hold 12717C

Kim Leine (født 1961) har siden debuten med erindringsromanen Kalak (2007) udsendt tre romaner og har udviklet sig til at være en af de senere års mest originale danske forfattere.

Kirsten Thorup

Kirsten Thorup i samtale med professor, lic. phil. og mag.art. Anne-Marie Mai, Syddansk Universitet. Tirsdag: 20/11 kl. 19.00-21.00.

Hold 12717D

Kirsten Thorup (født 1942) er en af Danmarks mest læste forfattere gennem flere årtier og er især kendt for sine store samtidshistoriske romaner. Senest har hun udgivet romanen Tilfældets Gud (2011). Har bl.a. modtaget Det Danske Akademis Store Pris.

